

ҚИШЛОҚ ЖАЭТИ

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Qishloq HAYOTI

№ 6 (6.219). Сотувда эркин нарҳда

БУГУНГИ СОНДА:

"ҲЎ ТҲЙИГА КЕЛИНГ..."

Султон бобонинг кўнгли тоғдай сервикор. Янги қўрғоннинг бағрида донишманд нуроний боболар кўп. Тоғдан келган сув чўлини бўстон этади.

(1-2-саҳифаларда)

САВОБТАЛАБ ОДАМЛАР

Биз иштирокчи савобталаб фермер Беғмат Саидрауловнинг келажакдаги эзгу ишларига омад тилаймиз. Жаннатмакон юртимизда бу қишлоқ бақувват, бой-бадавлат кишилар қўлаверсин.

(1-3-саҳифаларда)

ЎНАРМАНДЛАР СУЛОЛАСИ

Устанинг орзуи - кейинги йили устaxonани янада кенгайтириш, қўшимча тўрт хона тиклаб, бу ерда қўшқоннинг қулолчилик касбига иштиққманг ўн-ўн беш нафар ёшларни хўнарға урғаттидан иборат.

(1-4-саҳифаларда)

КУННИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

● Ўзбекистон Республикаси Президентини Исмоил Каримов Ватан ҳимоячилари кўни муносабати билан улғраға байрам табриги йўллади.
● Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ватан ҳимоячилари кўни" муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, Ички ишлар ва Факультетда вазиятлар вазирликлари, Миллий хавфсизлик хизмати, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи ҳамда Божхона кўмиталари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисидаги Фармони эълон қилинди.
● Пойтахтимиздаги «Туркистон» саройида Ватан ҳимоячилари кўнига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.
● Республика Пул-кредит сисёмаси комиссиясининг навбатдаги мажлисида Вазирлар Маҳкамасининг пул муомаласини барқарорлаштириш, нақд пул муомаласини тўғри ташкил этиш ҳамда тартибға солишга доир қарорларнинг 2000 йилдаги ижроси муҳофиза этилди.
● Ҳисоб-китоблар механизмини такомиллаштириш ва бюджетға тўловлар интизомини мустақамлаш бўйича ҳуқуқат комиссиясининг тўлов муддатга ўтган дебиторлик ва кредиторлик қарзларини қисқартириш бўйича кичик комиссиясининг навбатдаги йиғилишида республика Президентини Фармонлари ва Вазирлар Маҳкамасини қарорларнинг бажарилиши муҳофиза қилинди.
● Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ Кўмитаси, унинг Тошкент, Сирдарё ва Жиззах вилоятлари ҳамда Тошкент шаҳар бошқармалари раҳбар ходимлари иштирокида солиқ сисёмаси ва соҳадаги янгиликларға бағишланган ҳудудий семинар бўлиб ўтди.
● Жиззахдаги Ю.Ражабий номидаги вилоят мусиқали драма театри биносида Ватан ҳимоячилари кўнига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.
● Нукус туманидаги иссиқхона базасида «Қорақалпоқ-деҳқончиликсаносати» бирлашмаси ташкил этилди.
● Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтган 1986-1987 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасидаги футбол бўйича республика очик биринчилиги мусобақаларида Жиззах вилояти болалар ва ўсмирлар мактабининг ёш футболчилари бош совринни кўлга киритишға муваффақ бўлди.

БИЛИМ ВА ТАЖРИБА - ТАРАҚҚИЁТ ТАЯНЧИ

Илғари хабар қилингандек, Ўзбекистон Республикаси Президентини Давлат ва жамият қурилиши академиясида ўтказилган Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ҳокимларининг қишлоқ ҳўжалиги масалалари бўйича биринчи ўринбосарлари, қишлоқ туманлари ҳокимлари, агроноат соҳасиға таллуқли вазирлик ва идоралар раҳбарлари семинар-мунозараси тест синовалари билан яқуллаиб, биринчи гуруҳ қатнашчиларига гувоҳномалар топширилганди. Кеча эса иккинчи гуруҳ машғулоти бўлаб юборилди.

Миллий истиқлол госянининг асосий тушунча ва тамойилларини чуқурлаш ўрганиш, кадрлар тайёрлаш миллий дастурини, қишлоқ ҳўжалигида иқтисодий ислохотларни амалға оширишнинг дастлабки даврида қандай натижаларға эришилди? Мулкчиликнинг турли шакллари қарор топтириш жараёнида қандай муаммоларни ҳал этишға тўғри келаяпти? Моддий манфаатдорликни қучайтириш ва ислохотлар самарадорлигини янада ошириш учун бундан бўён диққат-эйтиборни қайси масалаларға қаратиш зарур? Анжуманда ана шу масалалар юзасида атрофлича фикр

юртилиб, ўзаро тажриба алмашилмоқда.
Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслахатчиси И.Жўрабеков очган семинар-мунозарادا Агроноат мажмуида оршишланган муайян муваффақиятлар таъқидланди. Шу билан бирға айрим туман ва ҳўжаликларда, хусусан Қорақалпоғистон Республикасининг Кегайли туманида, Қибрай туманидаги "Истиқлол" ҳўжалигида ўзаро ҳисоб-китобнинг муҳим бўғини ҳисобланган чек дафтрасини расмиллаштиришға юзаки муносабатда бўлинаётганлиги танқид қилинди. Ваҳоланки, барча иқтисодий ҳисоб-китоблар унга таяниб олиб борилиши, пировард натижа шу қўрсаткичларға боғлиқ бўлиши зарур. Ҳўжаликлар, фермерлар билан машина-трактор паркларига ўртасида тузилган шартномаларда кўпгина муҳим жиҳатлар камраб олинмайди. Масалан, ерни қанча чуқурликда ҳайдалиши зарурлиги ана шу муҳим жиҳатда қайд этилмайди. На, тижада ер саёз ҳайдалиб, ҳўжалик бу ҳақда судға мурожаат этса, шартномада ана шу масала ҳуқуқий жиҳатдан мустақамланмаганлиги сабабли уни ойдинлаштиришда қийинчиликка дуч келинади. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалға ошириш соҳасида қишлоқ туманларида ҳам қатта ҳажмда ишлар адо этиляпти. Хозирги пайтада мамлака-

ОРЗУЛАРИ БИР ОЛАМ ҚИЗЛАР

Б. АКРАМОВ сурат-лавҳаси.

СУҒУРТА - КИЧИК БИЗНЕС ХИЗМАТИДА

Гулистондаги Бизнес марказда «Тадбиркорларни қўллаб-қувватлашда суғуртанинг роли» мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Семинар «Ўзбекинвест» суғурта компанияси ва Сирдарё вилоят ҳокимияти томонидан ташкил этилди. Унда кичик ва ўрта бизнес вакиллари, асосан товар ишлаб чиқарувчилар ҳамда кредит-молия муассасаларининг ходимлари иштирок этди.

Семинар машғулотларини «Ўзбекинвест», вилоят солиқ инспекцияси ҳамда Марказий банк бошқаруви мутахассислари олиб борди. Тингловчиларнинг фикрича, семинарнинг энг қизиқарли қисми ўрганилаётган мавзунинг муҳокамаси бўлди. Мунозараларда фаолияти бевосита бозор инфратузилмасиға боғлиқ қўллаб-қувватлаш муассасаларининг бир ўзига хос томони шундаки, унда нафақат бошловчи бизнесменлар, балки қаддини анча ростиб олган тажрибали тадбиркорлар ҳам иштирок этишди. Улар учун «Миллий экспортни ривожлантириш», «Экспорт кредитларини суғурта қилиш» каби мавзуларда махсус машғулотлар ўтказилди.

(ЎЗА)

МАТБУОТНИНГ ЮКСАК МАСЪУЛИЯТИ

Янги асрда ўзбек матбуоти қандай бўлиши керак? Бу савол дафъатан жудаам баландпарвоздек туюлар. Хар қалай, шуниси аниқки, оммавий ахборот воситаларининг эзгу изланишларини эътироф этган ҳолда уларнинг бугунги ҳолатини юғуртик замон шиддатиға тўласинча ҳамқадам ва ҳамнафас, дея оламиймиз.

У ҳаётимизда юз берган ва юз бераётган оламшумул эврилишларнинг мунавар кўзгуси бўлиш билан чегараланмасдан даврдан лоақал бир қадам олдинда юриши, дадилликни, ташаббускорликни янада қучайтириши кераклиги яққол кўришиб турибди.

Ҳалики матбуоти, бугунги куннинг муштарийсиз фақат ўз қобилиғиға ўралган, ўз тиркичилиги ташвишдан ортмайдиган одам эмас. У нафақат мамлакат, балки бутун дунё жараёнларидан дарҳол хабардор бўлиши, уларни таҳлил этиши, оқибатларини мулоҳаза қилиши ва шу асосда ўз сазъ-харакатларини, дастуриламалини белгилаб олиши истиҳоди.

Ҳалики матбуоти, бугунги куннинг муштарийсиз фақат ўз қобилиғиға ўралган, ўз тиркичилиги ташвишдан ортмайдиган одам эмас. У нафақат мамлакат, балки бутун дунё жараёнларидан дарҳол хабардор бўлиши, уларни таҳлил этиши, оқибатларини мулоҳаза қилиши ва шу асосда ўз сазъ-харакатларини, дастуриламалини белгилаб олиши истиҳоди.

ШЕРОБОДНИНГ ЯНГИ ҚЎРҒОНИ

Сариосиё ва Узун туманлари тоғли ҳудудларига террорчи иблисларнинг суқулиб киргани ҳамон юракларин қон қилиб, зирқиратиб турибди. Душман ер тишлади. Итдай ўлим тоғди. Лекин жанг қўрбонсиз бўлмайди. Минг афсус, юртимизнинг шердай ўғлонлари Ватан тинчлиги учун ҳалок бўлдилар.

ЖИНОЯТГА ЖАЗО МУҚАРРАР

Деҳқон кечани кеча, кундузи кундуз демай пахта униб чиққандан то ҳосилға киргунға қадар тер тўқайди. Уз ишиға меҳри, қолаверса, бола-чақаларининг туз-насибоси учун меҳнат қилади. Аммо хозир бу меҳнатнинг самараси қўрнинга қолмаётганими? Ким сабаби? Яна кўза синдирганмас, сув келтирганми?

ҚАНОТЛИ ДЎСТЛАРИНИНГ КАТТА ҚУДРАТИ БОР

Халқимизда асаларчилик етти хазинанинг бири, деган ҳикмат бор. Чиндан ҳам шундай. Асал ғоятда қимматбахо ва ноёб, унинг шифобахшилигини тан олмайдиган одам бўлмас керак. Ахир, бундан минг йил муқаддам улғў бобоқалонимиз Абу Али ибн Сино ўзининг "Тиб қонунлари" тўпламида асалнинг "минг дардға даво" эканлигини алоҳида таъқидлаб ўтган.

ЗАМОН - ИЗЛАНГАННИКИ

Бугун замон ўзгарди. Ҳозир бозор иқтисодиёти ўзининг ижобий қирраларини кўрсатмоқда. Узимизнинг юртдошларимиз орасидан ҳам бой-бадавлат кишилар қўллаб чиқа бошлади: Кимдир маҳалла ахлиға чойхона, масжид қуриб берган бўлса, яна

КЕЛГУСИ СОНДА:

ТЎРАҚЎРҒОНЛИКЛАР

"ОБОД" ОБОД БЎЛАДИМИ?

ҲАЗРАТ ҚИЗБИБИ

“ЖОНДИН СЕНИ КЎП СЕВАРМЕН...”

А трофга бир назар ташланг: ҳаёт қанчалар гўзал! Токи тирик экансиз, юрагингиз уриб турган, кўларингиз очик бўлса, яшаш сизга шириндан-ширин неъмат бўлиб туолаверади.

Чиндан ҳам, тириклик - ҳеч қачон қайтиб берилмайдиган бир тортиқ. Буни ўйлаганингиз сари, моҳиятини англай бошлаганингиз сайин ҳаёт сизни оҳанграбодек янада кучлироқ ўзига маҳлиб этаверади.

Навоий кўнглида ана шундай ўта ҳаётсеварлик туйғулари жўш урмаганим, дейсиз!

Ҳаётсеварлик Навоий учун асосий мавзулардан бири эди. Шоирнинг умум иходиди бу гоя бош масала янглиғ илғиғи сурилади.

“Сабаъий сайёра”даги машҳур: Хушдурӯр боғи қоинот гули, Борчадин яхшироқ ҳаёт гули, - деган байтини эсланг.

Кўнглида, ҳис-кечинмаларида ҳаётга муҳаббат жўш ўрган бир маҳалла шоирнинг кучли ҳаяжон билан ўқиладиган мана бу рубойиси қоғозга тушган:

Жондин сени кўп севармен, эй умри азиз, Сондин сени кўп севармен, эй умри азиз. Ҳар неники севам ондин ортук бўлмас, Ондин сени кўп севармен, эй умри азиз.

Умр - кишига бир боргина тақдим этиладиган нарса. Лекин рубойи кишининг яшаган йиллари маъносиди умр ҳақида эмас.

Алишер Навоий таваллудининг 560 йиллиги олдидаан “ҳаёт” деган маъноси ҳам бор. Шоир ҳаёт ҳақида сўзлаётти.

“Умри азиз” бирикмасини ҳам “умри азиз (ёр)” деб ҳам тушунмаслик керак. Лирик қаҳрамон азиз ҳаётни жонидан ортук (кўп) севади (биринчи мисра). Жон нима бўлибди? Агар, мабодо, ҳаётга меҳр микдорини ўлчаш учун сон ишлатиладиган бўлса, лирик қаҳрамон муҳаббати учун сон етишмас эди (иккинчи мисра).

Бирон нарсани севишининг бундан ортук даражаси бўлмас, эй азиз ҳаёт, мен ана ўшандан ҳам кўп севаман сени, дейди шоир (унинчи ва тўртинчи мисралар).

Рубойида бор-йўғи 13 (жон, сен, кўп, севам, эй, умр, азиз, сон, ҳар, не, он, ортук, бўлмоқ) сўз ишлатилган. Кўпи такрор-такрор қўлланган. Худди ана шу такрорлар рубойи жозибасини таъмин этиб турибди.

Киши учун жонидан ҳам азизроқ нарса борми? Шоир рубойида гапни азиз ҳаётни жонидан ҳам ортук севишини айтишдан бошлайди, Жонга оҳангдош сон ва он сўзлари эса ўзига хос бир занжир бўлиб мисраларни ушлаб турибди.

Чунки улар қофия бўлиб қелган. Рубойи а-аб-а тарзида қофияланган. Қофиядош мисралар эса қофия бўлиб қелган сўз ва олти сўзли радиф - сени кўп севармен, эй умри азиздангина иборат.

Бу рубойини паст оҳангларда ўқиш қийин. Қофиядош мисраларда қофиядан (жондин, сондин, ондин) бошқа барча сўзларнинг радиф бўлиб қелиши, фикрининг сатрдан сатрга ўтган сайин кучайтира борилиши шеър жозибасини тайин этган.

Оддий-оддий сўзлар улуг шоир қаламининг соҳир кучи билан ўта нозик туйғунинг жуда таъсирчан ифодасига хизмат қилдирилган.

Султонмурод ОЛИМ.

“Кашта тикдим, ипаклари тиллодан...”

КАТТАБОҒ КУЛОЛИ

(Боши 1-бетда)

Киш кечалари иш устида турли ривоятлар айтиб берардилар. У кишининг ҳар бир сўзи касба ҳурмат, ҳалоллик ҳақида бўларди...

Ен-веримга қарайман. Ниҳоятда гўзал нақшлар бериб ишланган кўза, гулдон, коса, шамдонлар киши диққатини ўзига тортади. Бу буюмлардан гўё сеҳрлангандай бир зум бўлса, ниҳонингизни ололмайсиз. Гўё нафасингиздан жаранглаб этадигандай. Турли сопол

“МУСИҚАЧИ” ФИЛЛАР

Хиндистонда 40 ёшли Моти лақабли филин ниҳоятда қобилиятли дейишди. У дуч келган қўшиқни эшитиб олиб, рақсга тушади.

Мотининг тумшуги тағига биров... Хитойдан олиб келинган пуфлагич қарнажини олиб кетган экан. “Сенъ-аткор” у фил ўша мусиқа асбоби бини тумшуги билан пуфлаб, ундан чиққан мусиқий товушга рақсга ҳам тушибди.

Моти - рақсга тушган пайтдан буён, унинг Ганеша деган шериги тумшугига кистирилган мўйлазми билан бошлаган аjoyиб рақсига сўнги бўёқларни суртиш арафасида турибди. Бу фил жанубдаги шуъласи мўл, пальмали, мовий осмонли Керал штатида яшайди. Шунинг учун бўлса керак, Ганешанинг расмида сарик, кўк, ашл бўёқлар кўп ишлатилган. Агар халқро аукцион

га кўйилса борми, Ганешанинг суратлари юқори ўринларни эгаллашига шубҳа йўқ, дейишмоқда кўрганлар.

СЕРСОҚОЛ АНТАНОС

48 ёшли Антанос Контри-мастин Литвада танимайдиган одам бўлмас керак. У пиво пиширишининг устаси ҳамда узун соқолли киши сифатида шуҳрат қозонган одам.

Кейинги пайтларда у узун соқоли билан юк кўтаришини машқ қилляпти.

Ўтган йилнинг март ойида Антанос Контри-мастиннинг рекорди “Гиннеснинг рекордлар китоби” да қайд этилди. У соқолига боғланган камарлар ёрдамида теле-визия янгиликларини олиб борувчи Эгдэ Бунчялтенни кўтариб, бир дақиқа ушлаб турган. Бу томоша Литва телевидениеси орқали намойиш этилди. Антанос соқолига осилган суҳандоннинг оғирлиги 56 килограмм экан.

Кидирбой ТЎЛАБОВ тайёрлади.

хунармандчилигини тараққий эттириш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Кулол ишлаётган корхона ҳам ана шу дастурдан ўрин олган. Шу боис, Аваз Ўтар номли ширкат хўжалиги раҳбарияти уларга янги устахона қуриш учун ярим гектар ер майдони ажратиб берди. Яна денг, энг қулай жойдан - “Хива-Ҳазорасп” йўли бўйидан. Чунки бу йўлдан хорижлик сайёҳлар кўплаб ўтишади. Бинони тиклаш учун банкдан бир миллион икки юз элик миңг сўмлик имтиёзли қарз ҳам ажратилди. Маб-лағ турт хоналик замонавий устахона қуришда роса асқотди. Ҳозирда бинода сўнги таъмирлаш ишлари бажарилмоқда.

Кулолчилик учун зарур - идишларга турли ранглар беришда ишлатиладиган қизилкесак, лоя, оқтош каби табиий материаллар эса Қорақалпоғистоннинг Султон Увайс тоғи этаклари-дан ташиб келтириляптир. Асосий хомашуд - гил тупроқ эса қишлоқнинг ўзида мавжуд.

Кулолнинг шоғирдлари Одибек Рахимов, Баҳодир ва Мадийр Отажоновлар устози билан бир сафта туриб ишлаб, касб-хуна-рининг нозик сирларини кўп билан эгаллаб, бормоқда. Улар мезморий иншоотлар қури-лишларида асқотадиган турли қошиларга ясаб, қўна обидларини таъмирлаш, шарко-на бинолар пештоқларини безашдек савоб-ли ишга ҳисса қўшишмоқда. Айтмоқчи, уста кулоллар кўлида бунёд бўлган, сирлик, гоят-да сержилло қошилар Жалолиддин Мангу-берди ёдгорлик мажмуғига кирган ал-Беру-ний, ал-Хоразмий макбараларининг пештоқ-лари, дарвозаларини ҳам безаб турибди.

Мустақилликдан сўнг ишга туширилган Чир-чик ва Ҳазалкент деҳқон бозорлари дарвоза-ларига шарқона қошилар билан чирой бер-ган ҳам шу кулоллар. Хива шаҳрида фаолят қурсатаётган дўконча эса ҳар доим сайёҳлар билан гавжум...

Ўтган йили каттабоғлик машҳур кулол Султонбой Отажоновга ушбу хунармандчи-лик соҳасини ривожлантириш борасидаги меҳнатлари учун Президентимиз Фармони билан “Ўзбекистон халқ устаси” фахрий ун-вони берилди. Султонбек кулол бирорта аж-додига ҳукумат томонидан бу қадар эъзо-ғ, ахтиром қўрсатилмаганини айтиб, истиклол-га шукроналар айтди.

Устанинг орузи - кейинги йили устахона-ни янада кенгайтириш, қўшимча турт хона тиклаб, бу ерда қишлоқнинг кулолчилик кас-бига иштиёқманд ўн-ўн беш нафар ёшлари-ни хунарга ўргатишдан иборат.

Холмурод ҚЎРБОНОВ СУРАТЛАРДА: Султонбой Отажоновнинг шоғирдлари Одибек Рахимов ҳамда Баҳодир Отажоновлар.

Муштарий илҳоми САБАБЧИ

Садоқат ва оқибат олтин тўйга сабабчи, Бастакорлар яратган гўзал куйга сабабчи.

Меҳр билан яралар чиройли қосоналар, Садоқатли бoғ-бўстон нақш уйга сабабчи.

Касбни севгани учун деҳқонларга бахт қулган, Садоқат хирмондаги баланд буйга сабабчи.

Бу бебаҳо туйғуни мадҳ этиб ёзди Тўра, Садоқат шоирдаги тенгсиз уйга сабабчи.

ТАБИАТ ҲАҚИҚАТЧИ

Табиат ҳақиқатчи, унинг тўғри йўли бор, Инсон учун яратган дон, меваси, гули бор.

Табиат қоннига қарши туриш - нодонлик, Хушёр бўлмоқчи керак, тўғони бор, сели бор.

Табиат адолатли, меҳрли, сароҳватли, Ҳалол меҳнат қилганга ҳосилининг мўли бор.

Бир яхшилиқ қилганга юз яхшилиқ қайтарар, Табиат ҳақиқатчи, унинг тўғри йўли бор.

Тўра ЖУМАН.

КАТТА ҚОЗОН КЕЧ ҚАЙНАЙДИ

Оқарган соч, оққан ёш яширинмас. Катта қозон кеч қайнайди. Одам дўсти билан танилади. Одамдан уялмаган, Аллоҳдан қўрқмас. Аллоҳ бермаса, пайгамбар не қилсин?! Олган ҳам пушаймон, Сотган ҳам пушаймон. Арслонни индида овла. Одамнинг ердан бош кўтармаганидан, Ҳайвоннинг кўкка қараб, бўқирганидан кўрк. Бечора отга минса, Элга салом бермайди. Бировнинг қозонида қайнатганинг пишмас. ҲИҚМАТЛАР САНДИҒИ Бир онага - бир қиз, Бир манглайга - бир кўз. Бисмиллосиздан хайр кутма. Бир оғиздан чиққан сўз минг дилга етар.

Ғарибга берган сало-минг минг тиллога татий-ди. Дунё - қўш эшикли карвонсарой. Дунё - қозон, Биз - чўмич. Элдан таёқ емаган, Ҷзани ботир санади. Ёзда ёнмаган, Қишда қизимас. Ётган арслондан юрган тулки ортик. Ёввойи от тепса или-гингни узайди.

Кўҳна Сурхон замини, азалдан кураги ерга тегмаган марад ва жасур полвонлар юртқидир. Бу элнинг ўғлонлари уйланганида “Насиб этса, ўғлимнинг суннат тўйда кураш бераман”, дея ният қилади. Сурхоннинг қай бир қишлоғида бўлсангиз, полвон йигитларини учратасиз. Ростдан-да, бугун Сурхондарёнинг алп йигитлари ўзбек миллий кураши бўйича мустақил Ўзбекистонимизни дунёга танитди. Ўзбек миллий кураши бўйича жаҳон чемпи-онлари Т.Муҳаммадиев, М.Маҳмудовлар шу юрт фарзандларидир.

Махтумқули полвоннинг отаси Худойберди ака шундай сўзлайди: -Махтумқули тўнғич ўғлим. Ангор туманидаги “Мустақиллик” ширкат хўжалигининг 1-бўлимида яшаймиш. Ўша кезларда кураш бода менинг олдимга тушадигани йўқ эди. Биласиз, Сурхоннинг тўйлари курашсиз ўтмайди. Полвонлигим тутарди. Махтумқулини икки яшарлигидан бошлаб тўйларга олиб борардим. Дўстларимнинг бари полвон. Шу боис, суҳбатимиз фақат полвонлик ва полвонлар ҳақида бўларди. Хали ҳеч нарсанинг фаркига бормайдиган Махтумқули гўнгарларни мароқ билан тингларди. Бўйинига осилиб: “Ота, мен ҳам сиздай олишаман”, дерди. Бир гал айни кўкдам эди. Ангорликлар баҳор фаслида “Хўжанко” тоғларида ҳордик чиқаришадди. Бир гўрх дўстлар билан биз ҳам йўлга чиқдик. Шеробод қирларида тумонат одам эди. Бордик. Қарасак, ёш болалар кураш тушишарди. Бақовул голиб-ларга пул ва совғалар берадди. Буни кўрган Махтумқули: “Ота, мен ҳам олишаман”, деса бўлади. Тўғриси, у ўзидан жуссаси кичик-роқ бола билан кураш тушди. Бола анча чайир эди. Махтумқули даврдан мағлубият билан йиғлаб чиқди. Унга оғир ботди. То,

“Хўжанко” тоғларигача йиғлаб, бир қултум сув ҳам ичмай борди. Мен билмай юрган эканман, ўғлим кўп нарсанинг фаҳмига борар экан. У менга тикилиб деди: -Отажон, полвоннинг ўғли йиқилди, деган гапга қолдингиз. Чин сўзим, мен ўринингизни босаман. Мана, кўрасиз, зўр полвон бўламан... Унинг сўзларини тинглаб: “Илоҳ, фаришталар омин деган бўлиб, айтганларинг келсин”, дедим. Бугун ўша сўзининг устидан чиқди. Махтумқули Анталія шаҳридан чемпи-он бўлиб қайтди. Ўғлимдан кўра, менинг

МАХТУМҚУЛИ ПОЛВОН

қувончим бўлакча эди... Махтумқули жуссаси кичикроқ бўлса-да, жуда ҳам чайир. Қўллари теймердек қаттиқ. Ҳар гал у давраларга ўйнаб чиқади. Қўлларини баланд кўтариб, муҳлисларига салом йўллайди. Курашнинг сир-асрорларини отасидан ўрганган полвон майдонда ўзини жуда эркин тутди. У ниммага эришган бўлсам, барига отам сабабчи, дейди. Ангор туманидаги 4-умумтаълим ўрта макта-бида қўйб юрганида, жисмоний тарбия дарсига қизиқарди. Эзинг жазирама иссиғида ўйин-гоҳдан бери келмайдиган бу йигитчани ўқитув-чиси Чори ака кўп қойиб, даҳқи берарди.

-Ўзингни эҳтиёт қил, бутам, хали ҳаммаси олинди! - дерди у киши. Махтумқули полвон 7-синфда ўқиб юрган вақтида самбо кураши бўйича республика биринчилигида иштирок этиш учун Бухорога борди. Бирок, уни мусобақаларга қўйишмади. Сабаби, унинг оғирлиги 33 килограмм, вазн тоифаси учун атғи икки килограмм камлик қилди. Ҳайлардан хафа бўлиб келди. Шунда онаси Ҳайратул опа далда берди: -Кўй, болам, хафа бўлма. Сен полвонсан. Хали ҳаммасини унутсан. Фақат тинимсиз

шаҳрида бўлиб ўтган халқро турнирда бирин-чи ўринни олиб, самбо бўйича халқро спорт устаси унвонини кўлга киритди. Курашнинг ана шу тури бўйича 6 марта Ўзбекистон чемпиони бўлди. 4 марта Термиз Шаҳрида бўлиб ўтган кураш бўйича Ат-Термизий хотирасига Бағишланган Халқро турнирларда 73 килограмм вазн-даги полвонлар ўртасида голиб бўлди. Шу-нингдек, у 1997 йилда Монголияда ташқи-лаштирилган Осиё чемпионати совриндори ҳамдир. 1999 йили ўзбек кураши бўйича Осиё чемпиони. Шу йили Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган I-жаҳон чемпионатида ўз вазни бўйича II-ўринни олиб, совриндор бўлди. Ўтган йилнинг ёзда эса Туркиянинг Анта-лия шаҳрида ўзбек миллий кураши бўйича голиб бўлиб ўтган II-жаҳон чемпионатида Махтум-қули Махмудов 73 килограмм тоифадаги полвонлар орасида жаҳон чемпиони деган юксак унвонга сазовор бўлди! -Менинг бу даражага етишимда энг аввало отам ҳамда вилот касоба уюмчалари кенга-шига қарайди Спорт мактаби мураббийлари-нинг хизматлари катта бўлди, - дейди Махтум-қули. -Айниқса, бу йили жаҳон чемпионати-га мени тайёрлаган устозим Алишер Нор-боевдан кеҳисиз миннатдорман. У киши ўргатган кураш усуллари Анталіяда жуда кўл келди. Шу туфайли чемпионлик учун кураш-га тушган болгар полвони Бегашевскийнинг 18 секунда илкисини ерга теккиздим. Али-шер Норбоевдан мен билан биргаликда таъ-лим олаётган Тўлқин Валиев, укам Равшан Махмудов, Олим Худойқуловларнинг ҳам ҳаракатлари зўр. Келгусида катта полвон бўлади, бу йигитлар. Чунки, юрагида Ватан гуруви ва ори бор. Ҳа, Махтумқули полвон айтганидек, ори-ятли полвонларимиздан кўп нарсаларни кут-тишга ҳақлимиз.

Рустам ДАВЛАТОВ.

Advertisement section containing contact information for various services like printing, translation, and legal services, including phone numbers and addresses.